

Azon palesztin személy, aki kénytelen volt elhagyni az UNRWA működési területét, ahol már nem részesülhet e szerv támogatásában, menekültként ismerhető el, anélkül hogy bizonyítania kellene, hogy üldöztetéstől fél

Ha az ilyen személy önként hagyta el az UNRWA működési területét, nem kaphat menekült jogállást, anélkül hogy bizonyítania kellene, hogy üldöztetéstől fél

Az Egyesült Nemzetek Szervezete azért hozta létre az ENSZ Palesztin Menekülteket Segélyező és Támogató Közel-Keleti Ügynökségét (UNRWA), hogy segítséget és támogatást nyújtson azon, lakóhelyüket elhagyni kényszerült palesztinoknak, akik Libanonban, Szíriában, Jordániában, Ciszjordániában és a Gázai övezetben vannak. Az UNRWA szolgálatai főszabály szerint az e területeken élő palesztinok és leszármazottaik számára érhetők el, ha a régióban bekövetkező konfliktusok következtében mind lakóhelyüket, mind a létfenntartásukhoz szükséges anyagi eszközöket elvesztették.

A Genfi Egyezmény¹ úgy határozza meg a „menekült” fogalmat, mint amely többek között minden olyan személyre alkalmazandó, aki „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől [...] [megalapozottan fél]”. Az Egyezmény meghatározza azokat a körülményeket is, amelyek között valamely személy menekültként ismerhető el. Az Európai Unióval összefüggésben az Egyezményből eredő kötelezettségeket átveszi a 2004/83 irányelv².

Az irányelv a Genfi Egyezményre hivatkozva úgy rendelkezik, hogy kizárt azon személyek menekültként való elismerése, akik jelenleg az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságától különböző szerv vagy ügynökség – például az UNRWA – védelmében vagy támogatásában részesülnek. Amennyiben azonban e védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnik meg, hogy e személyek helyzetét véglegesen rendezték volna, e személyeket *ipso facto* megilleti az irányelv által biztosított védelem.

Több palesztin származású, hontalan személynek el kellett hagynia az UNRWA libanoni menekülttáborait, miután házuk a fegyveres csoportok közötti összecsapások során megsemmisült, illetve életveszélyesen megfenyegették őket. Ezt követően Magyarországra mentek, ahol menekültkénti elismerésüket kérték. A magyar hatóságok ugyan elutasították kérelmeiket, de megengedték, hogy Magyarországon maradjanak.

A menekült jogállást megszerezni kívánó palesztin kérelmezők a Fővárosi Bírósághoz fordultak, amely azt kérdezi a Bíróságtól, hogy ilyen körülmények között e személyeket automatikusan el kell-e ismerni menekültként az Unió területén.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság először is emlékeztet arra, hogy a jelenleg az UNRWA támogatásában részesülő személyek nem ismerhetők el menekültként. Továbbá, **e személyeknek az UNRWA működési területétől való pusztta távolléte vagy annak önkéntes elhagyása nem**

¹ A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény.

² A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.).

elég ahhoz, hogy megszüntesse a menekült jogállásban való részesülés alól történő kizárást.

Másodszor a Bíróság pontosítja azokat az eseteket, amelyekben úgy tekinthető, hogy az UNRWA támogatása oly módon szűnik meg, hogy a palesztin menedékkérőket *ipso facto* megilleti az irányelv által biztosított menekült jogállás. Így az UNRWA támogatása **nemcsak e szerv megszüntetésével szűnik meg, hanem akkor is, ha e szerv számára lehetetlen, hogy teljesítse a feladatát. A támogatás megszűnése** hasonlóképpen **következhet olyan körülményekből is, amelyek – mivel az érintett személy akaratától függetlenek – őt arra kényszerítik, hogy elhagyja az UNRWA működési területét.** Ez az értelmezés megfelel annak a célnak, amely arra irányul, hogy a palesztin menekültek védelmének folytonosságát tényleges védelem vagy támogatás révén biztosítsa.

E tekintetben **valamely palesztin menekültet úgy kell tekinteni, hogy kénytelen elhagyni az UNRWA működési területét, ha személyes biztonsága komoly veszélyben van, és ha e szerv nem képes biztosítani számára e területen azokat az életfeltételeket, amelyek megfelelnek az e szerv által ellátandó feladatnak.**

Harmadszor a Bíróság úgy válaszol, hogy ha az UNRWA által nyújtott támogatás megszűnik, az e védelmet elvesztő személyeket *ipso facto* megilleti az irányelv által biztosított védelem. Következésképpen **az abból a tényből eredő jog, hogy az UNRWA támogatása megszűnik, és hogy a kizáró ok megszűnik, nem korlátozódhat csak arra a lehetőségre az érintett személyek számára, hogy kérelmezzék a menekült jogállást.**

Végül a Bíróság hangsúlyozza, hogy az a tény, hogy az érintett személyeket *ipso facto* megilleti az említett irányelv által biztosított védelem, **mindazonáltal nem vonja maga után** a menekültkénti elismeréshez való **feltétlen jogot.** Jóllehet nem feltétlenül kell bizonyítaniuk, hogy üldöztetéstől tartanak, azonban menekült jogállás megadása iránti kérelmet kell benyújtaniuk – mint a jelen esetben –, amely kérelmet az illetékes hatóságainak kell megvizsgálniuk. E vizsgálat során a hatóságoknak nemcsak azt kell ellenőrizniük, hogy a kérelmező ténylegesen kérte az UNRWA támogatását, és hogy e támogatás megszűnt, hanem azt is, hogy e kérelmezőre nem vonatkozik az irányelvben megállapított egyik vagy másik kizáró ok. E kizáró okok kizárják különösen azon személyek menekültként való elismerését, akik béke elleni, háborús, vagy emberiség elleni bűncselekményt, vagy súlyos, nem politikai bűncselekményt követtek el, valamint azokat, akik az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnösök.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106